

Inspectie van het Onderwijs
*Ministerie van Onderwijs, Cultuur en
Wetenschap*

RAPPORT VAN BEVINDINGEN KWALITEITSONDERZOEK

Basisschool De Octopus

Plaats : Diemen
BRIN nummer : 08EW|C1
Onderzoeksnummer : 287701
Datum onderzoek : 8 februari 2016
Datum vaststelling : 9 mei 2016

INHOUDSOPGAVE

	SAMENVATTING	5
1	WAT VOOR ONDERZOEK HEEFT DE INSPECTIE GEDAAN?	7
2	WAT ZIJN DE OORDELEN OVER DE KWALITEIT?	8
3	RESULTATEN ONDERZOEK BASISSCHOOL DE OCTOPUS	10
4	REACTIE VAN HET BESTUUR	13

SAMENVATTING

Samenvatting

De inspectie heeft op 8 en 9 februari 2016 een kwaliteitsonderzoek gedaan op basisschool De Octopus. Het team heeft haar kwaliteit op orde en de inspectie handhaaft het basisarrangement.

Wat gaat goed

Basisschool De Octopus wordt professioneel aangestuurd en het team krijgt allerlei kansen om zich te ontwikkelen en de leerlingen van goed onderwijs te laten genieten. De leraren hebben goed zicht op de ontwikkeling van de leerlingen en zij gebruiken deze informatie in hun dagelijkse lespraktijk. De resultaten zijn de afgelopen jaren gestegen en mogelijk komt dat door alle verbeteractiviteiten die team en directie met elkaar hebben doorgemaakt.

Wat moet beter

De inspectie attendeert basisschool De Octopus op de wetwijziging die per 1 augustus 2015 heeft plaatsgevonden. In artikel 4c van de WPO zijn eisen opgenomen die gaan over de fysieke, sociale en psychische veiligheid van leerlingen. De school voldoet nog niet aan alle onderdelen die hierin zijn opgenomen.

Wat kan beter

Het onderwijs is nog volop in ontwikkeling. De verbeterkansen heeft de directie scherp in de gaten. Diverse kansen zijn besproken en herkend door het team.

De belangrijkste uitdagingen ziet de inspectie in de volgende punten:

- Het verdiepen van de pedagogische en didactische kwaliteit van het team zodat het onderwijs beter aansluit bij de belevingswereld van de leerlingen.

Interactie tussen leraar en leerling, leerlingen onderling en variatie in werkvormen kunnen hiervoor een oplossing zijn.

- Het team heeft zich de afgelopen jaren sterk ontwikkeld en richt zich nu ook op de professionele schoolcultuur. Het geven van feedback en elkaar raadplegen bij vragen komt van de grond. Een volgende stap kan de ontwikkeling naar meer 'eigenaarschap' zijn, waarbij het team zelf initiatieven neemt om het onderwijs te verbeteren en te inspireren.

Leeswijzer

Na een uitleg over wat voor onderzoek wij hebben verricht, lichten wij onze oordelen nader toe. In hoofdstuk 2 geven we de conclusies weer. In hoofdstuk 3 staan in detail onze bevindingen over de kwaliteitsgebieden en onderliggende

standaarden die wij hebben onderzocht. In hoofdstuk 4 geeft het bestuur haar reactie op de oordelen.

1 WAT VOOR ONDERZOEK HEEFT DE INSPECTIE GEDAAN?

Vanaf december 2015 doen wij door middel van pilots praktijkervaring op met het voorgenomen vernieuwde toezicht bij besturen. Als onderdeel van het onderzoek op Stichting Openbaar onderwijs Primair Diemen voeren wij verificatieonderzoeken uit op enkele scholen die onder het bestuur vallen. We verifiëren aan de hand van het inspectieoordeel de informatie van het bestuur over de kwaliteit van het onderwijs. Het kwaliteitsonderzoek op OBS De Octopus is een verificatieonderzoek. Daarnaast heeft de inspectie breder gekeken naar de onderwijskwaliteit aangezien de school vier jaar geleden voor het laatst is bezocht.

We hebben de volgende onderzoeksactiviteiten uitgevoerd:

- een documentanalyse;
- gesprekken met verschillende groepen belanghebbenden: leerlingen, ouders, leraren, intern begeleider en directie;
- observaties van de onderwijspraktijk in een aantal groepen;
- een feedbackgesprek met het bestuur, directie, intern begeleider, en enkele leraren.

2 WAT ZIJN DE OORDELEN OVER DE KWALITEIT?

Dit hoofdstuk geeft op hoofdlijnen de conclusies van het onderzoek weer. We doen dat aan de hand van vier vragen.

1. Stuurt de school voldoende op goede leerresultaten in relatie tot de leerlingenpopulatie?

De school realiseert in 2015 voldoende opbrengsten en richt zich vooral op de cognitieve resultaten. Directie en team hebben zich de afgelopen jaren verder ontwikkeld in het opbrengstgericht werken. De school was namelijk niet tevreden over de hoogte van de resultaten en het team wilde de leerlingen motiveren meer uit zichzelf te halen. De leerkrachtvaardigheden speelden daarbij een belangrijke rol en daarom heeft de school zich ook hierop gericht. Een volgende uitdaging kan liggen in de verbreding naar de zaakvakken en vaardigheden en/of verdieping naar specifieke onderdelen van een vak.

2. Dragen onderdelen van het onderwijsproces bij aan het effectief leren van de leerlingen?

Doordat de leraren de ontwikkeling van leerlingen volgen en dit vertalen naar het onderwijs in de groep, dragen zij bij aan het leerproces van de leerlingen. De leraren hebben goed zicht op de ontwikkeling van de leerlingen door te toetsen en te observeren. De gegevens gebruikt het team ook om zicht op de hele groep te houden. De trainingen die het team de afgelopen jaren heeft gevolgd, leiden nu ook tot een zichtbare doorgaande lijn in het didactische en pedagogische handelen. Alle leraren zijn in staat om met basisvaardigheden de lessen in goede banen te leiden. Wel zag de inspectie verschillen tussen leraren. Dit biedt het team een kans om (nog meer) van elkaar te leren.

3. Creëert de school een sociaal veilig en stimulerend schoolklimaat?

Niet alle betrokkenen bij de school gaan als vanzelf goed met elkaar om. De school investeert veel in een goed schoolklimaat. Middels een uitgebreid aanbod, waarbij ook ouders betrokken worden, biedt het team de leerlingen handvatten om sociaal gedrag aan te leren. De school houdt op diverse manier in de gaten of alle leerlingen en personeelsleden zich veilig voelen op de school. Indien nodig, neemt de directie gepaste maatregelen.

4. Zijn onderdelen van de kwaliteitszorg en ambities in voldoende mate aanwezig binnen de school?

Een uitgebreide kwaliteitscyclus biedt de directie meer dan genoeg instrumenten om vinger aan de pols te houden in de school. Er is sprake van een heldere beslis- en ontwikkelstructuur, waaraan diverse borgingsdocumenten ten

grondslag liggen. Ook specialisten binnen het team delen hun kennis en leggen afspraken vast. Ouders vormen een vaste gesprekspartner voor de directie, evenals de leerlingen. Hierdoor haalt de directie breed informatie en kennis op om het schoolbeleid te optimaliseren.

3 RESULTATEN ONDERZOEK BASISCHOOL DE OCTOPUS

In onderstaande paragraaf onderbouwt de inspectie haar oordelen op de standaarden.

3.1 Onderwijsresultaten: Basis op orde, verbreding is mogelijk

Kwaliteitsgebied onderwijsresultaten	Onvoldoende	Voldoende	Goed	N.t.b.
1.1 Resultaten		•		

In de afgelopen jaren heeft het team zich erop gericht om de resultaten van de kernvakken te verhogen. De eindresultaten van 2013 en 2014 waren te laag. Daarnaast was de sociaal-emotionele ontwikkeling van de leerlingen een belangrijke prioriteit. Het team bespreekt, onder leiding van de intern begeleider, de resultaten en probeert hieraan leerpunten en successen te verbinden. Dit gebeurt op dit moment alleen voor de cognitieve kernvakken. De school richt zich in de dagelijkse praktijk, echter, op de brede ontwikkeling van kinderen, zoals ook de zaakvakken, de engelse taal en de creatieve ontwikkeling.

De inspectie ziet daarom kansen voor de school om hier ook haar ambities expliciet voor uit te werken, zodat na evaluatie ook voor deze gebieden duidelijk is of de leerlingen zich naar tevredenheid ontwikkelen. Het kan ook interessant zijn om proactiever doelen te stellen door de norm op te stellen vanuit een lange termijn ambitie.

3.2 Onderwijsproces: Mooie basis in doorgaande lijn, verdiepen naar inspiratie

Kwaliteitsgebied onderwijsproces	Onvoldoende	Voldoende	Goed
2.2 Zicht op ontwikkeling			•
2.3 Didactisch handelen		•	

De leraren volgen de leerlingen in hun ontwikkeling met een uitgebreid observatie- en toetsinstrumentarium. Deze gegevens verwerken de leraren tot handvatten voor het dagelijkse handelen. Dit leidt ertoe dat leerlingen onderwijs krijgen dat aansluit bij hun ontwikkelingsvraag. De leraren zijn capabel om lessen van pedagogisch en didactisch voldoende kwaliteit te geven. Dit is een mooie ontwikkeling nu er in het team de afgelopen jaren diverse wisselingen zijn geweest en veel geïnvesteerd is in de ontwikkeling van een goede uitleg.

De lessen die de inspectie zag, sloten echter niet altijd aan bij de belevingswereld van de leerlingen. Wij zagen daarin grote verschillen tussen de leraren. Het is daarom mooi om te zien dat de school gekozen heeft voor een ontwikkeltraject richting 'boeiend onderwijs'. De inspectie ziet namelijk kansen om het onderwijs te verrijken met meer interactie tussen leerling en leraar en meer gevarieerde werkvormen. Als zowel leerlingen als leraren meer geïnspireerd raken en meer vertrouwen krijgen in de kracht van de leerlingen dan kan het team ook hun ambitie waarmaken die uitgaat van eigenaarschap van kinderen. Nu lijkt de leraar nog erg in control.

3.3 Schoolklimaat en veiligheid: Garant voor veiligheid

Kwaliteitsgebied schoolklimaat	Onvoldoende	Voldoende	Goed
4.1 Veiligheid			•

De school stelt alles in het werk om de veiligheid voor leerlingen en personeel te waarborgen. Zo is er een uitgebreid gedragsprotocol aanwezig en zetten de leraren een gericht aanbod in om leerlingen te leren hoe ze goed met elkaar kunnen omgaan. Dit programma bevat ook een oudercomponent die binnenkort wordt ingevoerd. Naast de reguliere tevredenheidsonderzoeken neemt de school ook geregeld een extra vragenlijst af om de sociale veiligheid van kinderen te onderzoeken.

Hoe de school aan de nieuwe wettelijke eis van een jaarlijkse monitoring gaat voldoen, wordt nu onderzocht.

3.4 Kwaliteitszorg en ambitie: Stevig aangestuurd, professionele cultuur in ontwikkeling

Kwaliteitsgebied kwaliteitszorg en ambitie	Onvoldoende	Voldoende	Goed
5.1 Doelen, evaluatie en verbetering			•
5.2 Structuur en cultuur		•	
5.3 Verantwoording en dialoog			•

Op basis van het schoolplan werkt de directie jaarlijks een jaarplan uit. Dit gebeurt op inhoudelijk sterke wijze, waardoor eenieder in de school weet wat er dat jaar speelt en wat van het team verwacht wordt. Het jaarplan wordt gedurende het jaar en aan het einde van het schooljaar geëvalueerd zodat dit, naast het schoolplan, weer input biedt voor het volgende jaarplan. Aangevuld met de kwartaalrapportages heeft de school haar sturings- en verantwoordingsaanpak op orde, zowel wat betreft structuur als de kwaliteit van

de inhoud van bijvoorbeeld het jaarplan. De medezeggenschapsraad wordt regelmatig betrokken bij het opstellen van documenten, maar ook ouders die niet in de MR zitten kunnen hun stem laten horen. Middels regelmatige koffieuurtjes gaat de directie in gesprek met ouders over een breed scala aan onderwerpen.

De inspectie ziet nog een tweetal kansen voor de school in haar verdere ontwikkeling.

Ten eerste is het team gestart met een professionaliseringslag en wij steunen het beeld dat dit traject nog niet is afgerond. Teamleden zijn nog niet altijd voldoende eigenaar van of verantwoordelijk voor inhoudelijke ontwikkeling of thema's. Het is nu interessant om na te gaan hoe het team meer eigen initiatief kan nemen om dit te realiseren.

Ten tweede kan de school zich naar de buitenwereld breder verantwoorden. Het jaarverslag van het bestuur is vrij algemeen van aard, waardoor de school met al haar kwaliteiten mogelijk onvoldoende tot haar recht komt.

4 REACTIE VAN HET BESTUUR

Het rapport geeft op duidelijke wijze de bevindingen van de inspecteurs weer, zoals besproken met het bestuur en het managementteam van OBS De Octopus op 9 februari 2016.

Het team van OBS De Octopus realiseert zich, met het behalen van een zeer positieve beoordeling door de Inspectie, dat wij als school op de goede weg zijn en dat wij goed zicht hebben op waar we staan en welke vervolgstappen we willen zetten. Deze vervolgstappen staan hieronder kort toegelicht:

Door onze teamscholing in het IGDI-lesmodel gedurende de laatste jaren, hebben de instructielessen een vaste structuur met ruimte voor interactieve inoefening van de denkstrategieën die de leerkracht duidelijk heeft voorgedaan. Dit heeft als effect gehad dat de instructievaardigheden sterk zijn verbeterd en de leerresultaten van de leerlingen zijn gestegen. Nu we als team deze vaste lesstructuur ruim voldoende beheersen, wordt het tijd om de controle iets los te laten en de interactie tussen de leerkracht en de leerling meer aandacht te geven tijdens de les. Ook willen we ons meer richten op de zaakvakken en creatieve vakken, met als doel: een bredere (talent)ontwikkeling van onze leerlingen. Dit gaan wij realiseren door o.m. de teamscholing "Boeiend Onderwijs" door Jan Jutten, die vanaf dit schooljaar wordt gevolgd.

De directeur en intern begeleider zijn de afgelopen periode initiator/motivator van nieuwe ontwikkelingen geweest. Hierdoor is het creërend vermogen door het team niet goed genoeg benut. Er moet (weer) actief ruimte worden gemaakt voor nieuwe ideeën en inspiratie bij de leerkrachten zelf. Hierbij spelen enerzijds de aanwezige kennis en professionaliteit bij de leerkrachten, en anderzijds de onderlinge samenwerking en feedback als onderdeel van onze schoolcultuur, een grote rol. Belangrijke randvoorwaarden voor het vergroten van de eigenaarschap binnen het team zijn het verminderen van de huidige werkdruk en het meer delegeren vanuit directie en interne begeleiding.